

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-165>

УДК 657.6:351.713(477)

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS IN THE PUBLIC SECTOR OF UKRAINE

Григорів Ольга Орестівна

кандидат економічних наук, головний бухгалтер, доцент кафедри,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8945-6124>

Дутчак Ірина Богданівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-8069-7236>

Гордієнко Микола Іванович

кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри,
Сумський національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-75248893>

Hryhoriv Olha

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

Dutchak Iryna

Ivan Franko National University of Lviv

Hordiienko Mykola

Sumy National Agrarian University

Стаття присвячена дослідженню особливостей впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України. Щоб визначити ключові виклики та переваги цього процесу, під час роботи були використані методи збирання, порівняння інформації, а також аналізу, синтезу й узагальнення. Зазначено, що часті зміни у практиці бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які не відповідають стандартам ЄС, створюють серйозні проблеми, що ускладнюють здійснення фінансового планування на адекватному рівні та можуть призвести до втрати зв'язків між бюджетними програмами й основними пріоритетами розвитку суспільства. Впровадження міжнародних стандартів може стати ключовим елементом у вирішенні цих проблем, оскільки вони допоможуть уніфікувати підходи до обліку, стандартизувати фінансову звітність і підвищити прозорість і довіру до управління фінансами в державному секторі. Зауважено, що впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України – це важливий крок для покращення фінансового управління, підвищення прозорості й ефективності використання державних ресурсів, а також для підвищення довіри як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів до української економіки. У висновку зазначено, що застосування міжнародних стандартів обліку допоможе удосконалити системи управління ресурсами та підвищити ефективність фінансового планування та контролю підприємств державного сектору. Окрім того, це сприятиме гармонізації підходів до фінансового обліку в Україні з міжнародними стандартами, що є важливим для інтеграції країни у світову економічну спільноту. Впровадження цих стандартів також забезпечить більшу прозорість і порівняльність фінансової звітності, що сприятиме підвищенню якості управління та прийняттю обґрунтованих рішень у державному секторі.

Ключові слова: бухгалтерський облік, держаний сектор, міжнародні стандарти обліку, фінансова звітність, IPSAS, МСБО/МСФЗ, IAS/IFRS.

The article is devoted to the study of the peculiarities of the implementation of international accounting standards in the public sector of Ukraine. The methodological basis of the research in this work is the methods of collecting and comparing information, as well as analysis, synthesis and generalization. Using these methods, the authors conducted a comprehensive study of the peculiarities of the implementation of international accounting standards

in the public sector of Ukraine, which made it possible to understand the key challenges and advantages of this process. It was noted that frequent changes in the practice of accounting and financial reporting, which do not meet EU standards, create serious problems that complicate the implementation of financial planning at an adequate level and may lead to the loss of connections between budget programs and the main priorities of the development of society. The implementation of international standards can become a key element in solving these problems, as they will allow to unify accounting approaches, standardize financial reporting and increase transparency and trust in financial management in the public sector. It was noted that the implementation of international accounting standards in the public sector of Ukraine is an important step for improving financial management, increasing transparency and efficiency of the use of public resources, as well as for increasing the confidence of both domestic and foreign investors in the Ukrainian economy. The conclusion states that the application of international accounting standards will help improve resource management systems and increase the efficiency of financial planning and control of public sector enterprises. In addition, it will contribute to the harmonization of approaches to financial accounting in Ukraine with international standards, which is important for the country's integration into the world economic community. The implementation of these standards will also ensure greater transparency and comparability of financial reporting, which will contribute to improving the quality of management and making informed decisions in the public sector.

Keywords: accounting, public sector, international accounting standards, financial reporting, IPSAS, IAS/IFRS, IAS/IFRS.

Постановка проблеми. Впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України є ключовим кроком на шляху до модернізації та підвищення ефективності управління фінансами в країні. Цей процес не лише сприяє гармонізації українських стандартів зі світовими, але й створює основу для збалансованої та прозорої фінансової звітності, що забезпечує надійну основу для прийняття управлінських рішень.

Поглиблення інтеграції у міжнародну спільноту через використання сучасних стандартів сприятиме підвищенню довіри як власних громадян, так й іноземних інвесторів до фінансової стійкості та прозорості державного сектору.

Отже, впровадження міжнародних стандартів обліку відображає стратегічну відповідальність України перед світовим співтовариством та її зобов'язання щодо досягнення високих стандартів фінансового управління та звітності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі досліджували у своїх працях численні вітчизняні науковці: І. Вигівська [9], Г. Воляник [10], В. Дем'янишин [2], Н. Колінько [10], В. Костецький [2], В. Макарович [9], І. Смірнова [7], Н. Хорунжак [8], Н. Ценклер [9], С. Шутка [10] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на різноманіття досліджень щодо модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі, деякі аспекти залишаються недостатньо висвітленими. Зокрема, вимагає аналізу відповідність національних положень (стандартів) нормам міжнародних

стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) або подібних стандартів (МСБО/МСФЗ, IAS/IFRS), які використовуються у цій сфері.

Постановка завдання. Мета статті полягає в дослідженні особливостей впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України. Завдяки системному розгляду цієї проблеми у статті висвітлені переваги, які принесе така ініціатива, інтегруючи українську систему управління фінансами у загальнодержавний та світовий контексти. Дослідження й аргументований виклад його результатів у статті сприяє розумінню важливості прийняття та впровадження міжнародних стандартів обліку як стратегічного кроку для розвитку фінансової системи України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державний сектор утворює сектор державного управління, що охоплює органи влади на різних рівнях, підпорядковані їм установи та державні інституційні одиниці, які належать до нефінансових і фінансових корпорацій. Система державних фінансів охоплює сукупність державних і місцевих бюджетів, державні цільові фонди, фінансові ресурси підприємств і організацій державної та комунальної форми власності, а також державний кредит, державні фінансові інститути [10, с. 55].

Бухгалтерський облік виступає ключовим компонентом інформаційної системи фінансово-господарської діяльності установ державного сектору економіки. Ця система є необхідним інструментом у загальній системі управління державними фінансами, оскільки вона сприяє розширенню меж підзвітності

у використанні державних коштів і активів з дотриманням основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Це забезпечує не лише точність і достовірність фінансової звітності, але й відповідність законодавству та міжнародним стандартам, що є важливим для забезпечення прозорості й довіри до управління державними фінансами.

Основними завданнями бухгалтерського обліку установ державного сектору економіки є:

- дотримання вимог чинних законодавчих і нормативно-правових актів з метою забезпечення відповідності діяльності установ установленим стандартам і нормам;

- повне документування всіх господарських операцій для забезпечення достовірності інформації та можливості її подальшого аналізу;

- систематизація інформації, що міститься у первинних документах, у реєстрах синтетичного й аналітичного обліку з метою зручного та ефективного доступу до неї;

- своєчасне складання та подання фінансової, бюджетної та інших видів звітності для інформування владних органів, контролюючих інстанцій та громадськості про фінансове становище й результати діяльності установ;

- забезпечення контролю за раціональним та ефективним використанням коштів бюджетної установи за цільовим призначенням відповідно до затвердженого кошторису;

- проведення інвентаризації матеріальних цінностей, грошових коштів і розрахунків з метою забезпечення повноти та своєчасності обліку й контролю за ними;

- запобігання негативним явищам у діяльності та виявлення внутрішньогосподарських резервів для раціонального зниження видатків і використання ресурсів;

- формування повної, достовірної облікової інформації про господарські процеси й результати діяльності для оперативного управління та задоволення інформаційних потреб зовнішніх користувачів [10, с. 56].

Варто зауважити, що бухгалтерський облік в установах державного сектору економіки має свої специфічні особливості (табл. 1).

Варто зазначити, що нинішні виклики та потреби ефективного фінансового управління вимагають модернізації системи обліку та звітності в державному секторі.

Часті зміни у практиці бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які не відповідають стандартам ЄС, створюють серйозні проблеми, такі як відсутність надійної

Таблиця 1

Специфічні особливості бухгалтерського обліку в установах державного сектору економіки

№ з/п	Особливості
1.	Організація обліку в розрізі статей бюджетної класифікації забезпечує структурованість і систематизацію фінансової звітності відповідно до вимог законодавства.
2.	Окремий облік отриманих асигнувань з бюджетів різних рівнів і власних надходжень дає змогу відслідковувати джерела фінансування та їхнє використання відповідно до призначення.
3.	Розподіл обліку видатків за джерелом покриття допомагає забезпечити прозорість і контроль за фінансовими потоками.
4.	Окремий облік касових і фактичних видатків дає змогу вести деталізований облік грошових потоків.
5.	Контроль виконання кошторису видатків допомагає забезпечити фінансову дисципліну й ефективне використання бюджетних коштів.
6.	Суворі відповідності обліку та звітності вимогам нормативних документів забезпечує законність і достовірність фінансової звітності.
7.	Галузева специфіка обліку в установах культури, науки, освіти, управління враховує особливості їх діяльності та фінансових потреб.
8.	Відсутність попередньої оплати за товари, послуги, виконані роботи потребує особливого контролю та обліку фінансових зобов'язань і забезпечення відповідності нормативним вимогам

Джерело: складено автором за [4]

інформаційної бази для цілісного стратегічного фінансового планування. Це ускладнює здійснення фінансового планування на адекватному рівні та може призвести до втрати зв'язків між бюджетними програмами й основними пріоритетами розвитку суспільства. З іншого боку, це також перешкоджає повній організації виробничо-фінансової діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання та їх зв'язків з партнерами з інших країн, а також здійсненню ефективного фінансового контролю, зокрема міжнародного фінансового аудиту [2, с. 16].

Впровадження міжнародних стандартів може стати ключовим елементом у розв'язанні цих проблем, оскільки вони дадуть змогу уніфікувати підходи до обліку, стандартизувати фінансову звітність і підвищити прозорість і довіру до управління фінансами в державному секторі. Такі стандарти можуть сприяти як національному, так і міжнародному співробітництву, забезпечуючи більш ефективний обмін інформацією та сприяючи розвитку економіки.

Загалом міжнародні стандарти призначені для застосування у багатьох країнах і регіонах з метою сприяння спільному розумінню та взаємодії стандартів. Хоча міжнародні стандарти часто не є обов'язковими, вони використовуються з метою досягнення міжнародної сумісності та сприяння гармонізації підходів у різних країнах і галузях [1].

IPSAS передбачають використання принципів для формування точної та об'єктивної

інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки, які стосуються різних державних і міжнародних організацій. Це сприятиме отриманню стандартизованої та порівнянної інформації про діяльність всіх організацій державного сектору. У результаті громадськості буде доступна більш повна інформація, не лише щодо фінансових наслідків прийнятих політичних рішень, але й про фінансовий стан країни [9, с. 76].

Впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України має низку переваг і є важливим кроком для покращення фінансового управління та забезпечення прозорості й ефективності використання державних ресурсів. Деякі з головних аргументів на користь цього процесу згруповано в табл. 2.

Отже, впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України є важливим кроком для покращення фінансового управління, підвищення прозорості й ефективності використання державних ресурсів, а також для підвищення довіри як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів до української економіки.

Зауважимо, що на цей час діють 38 стандартів IPSAS, які за основу мають метод нарахування та один стандарт для касового методу обліку [3, с. 461].

Нині в Україні вже впроваджуються національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, які ґрун-

Таблиця 2

Переваги впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України

№ з/п	Перевага	Опис
1.	Міжнародна акцептованість	Використання міжнародних стандартів обліку дасть змогу вітчизняному державному сектору говорити спільною мовою з міжнародними партнерами, що спростить взаєморозуміння та співпрацю.
2.	Підвищення прозорості	Міжнародні стандарти обліку відомі своєю деталізацією та стандартизацією процесів. Це покращить розуміння фінансової звітності й допоможе уникнути маніпуляцій з даними, забезпечуючи більшу прозорість.
3.	Підвищення довіри інвесторів	Впровадження міжнародних стандартів обліку може збільшити довіру як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів до української економіки та державного сектору, що сприятиме притоку інвестицій
4.	Підвищення ефективності управління	Міжнародні стандарти обліку допомагають удосконалювати системи управління ресурсами, прогнозувати фінансові результати та приймати обґрунтовані управлінські рішення.
5.	Гармонізація з міжнародними практиками	Впровадження міжнародних стандартів обліку допоможе державному сектору відповідати міжнародним нормам і практикам, що сприятиме інтеграції України до світової економічної спільноти.

Джерело: власна розробка автора

туються на міжнародних нормах. Наразі існує дев'ятнадцять Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, які охоплюють різні аспекти фінансового обліку та звітності [8, с. 259]. Ці стандарти сприяють уніфікації підходів до обліку в державному секторі, що важливо для підвищення прозорості, надійності та порівнянності фінансової звітності. Серед них: 101 «Подання фінансової звітності», 102 «Консолідована фінансова звітність», 103 «Фінансова звітність за сегментами», 105 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», 121 «Основні засоби», 122 «Нематеріальні активи», 123 «Запаси», 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок», 127 «Зменшення корисності активів», 128 «Зобов'язання», 130 «Вплив змін валютних курсів», 132 «Виплати працівникам», 133 «Фінансові інвестиції», 124 «Доходи», 126 «Оренда», 129 «Інвестиційна нерухомість», 131 «Будівельні контракти», 134 «Фінансові інструменти», 135 «Витрати» [5].

Однак залишається ще багато невирішених проблем у цьому напрямі. Серед найважливіших:

1. *Удосконалення нормативно-правової бази.* Необхідно постійно адаптувати та вдосконалювати нормативно-правову базу з бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі, зокрема, забезпечити відповідність національних норм міжнародним стандартам. Важливу роль у цьому відіграє держава, яка має вдосконалювати державне регулювання [6, с. 121].

2. *Удосконалення системи бухгалтерського обліку.* Державні установи повинні забезпечити високий рівень якості та точності бухгалтерського обліку, щоб забезпечити надійність фінансової звітності.

3. *Підвищення рівня прозорості та якості фінансової звітності.* Це передбачає розробку та впровадження стандартів фінансової звітності, які забезпечать достатню прозорість і достовірність інформації.

4. *Підвищення кваліфікації персоналу.* Необхідно забезпечити підготовку та підвищення кваліфікації працівників бухгалтерських служб, щоб вони могли ефективно впроваджувати міжнародні стандарти обліку.

5. *Створення і впровадження інформаційно-аналітичної системи.* Розробка та

впровадження сучасних інформаційно-аналітичних систем може сприяти автоматизації процесів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також полегшити їх узгодження з міжнародними стандартами.

Вирішення цих проблем, на нашу думку, може сприяти успішному впровадженню міжнародних стандартів обліку в державному секторі України та забезпечити його ефективне функціонування.

Для цього необхідно провести комплексний аналіз діяльності підприємств, визначити ключові проблеми чинної системи обліку та розробити шляхи їх розв'язання, використовуючи світовий досвід. На основі цього аналізу потрібно провести реструктуризацію обліку, щоб досягти гармонізації бухгалтерського обліку державного сектору і створити стандартизовану та прозору звітність [7].

Висновки з проведеного дослідження. Отже, впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України є важливим кроком у напрямі покращення фінансового управління та забезпечення прозорості використання державних ресурсів. Це сприятиме підвищенню довіри як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів, що може стимулювати економічний розвиток країни. Застосування міжнародних стандартів обліку допоможе удосконалити системи управління ресурсами та підвищити ефективність фінансового планування та контролю. Окрім того, це сприятиме гармонізації підходів до фінансового обліку в Україні з міжнародними стандартами, що є важливим для інтеграції країни у світову економічну спільноту. Впровадження цих стандартів також забезпечить більшу прозорість і порівнянність фінансової звітності, що сприятиме підвищенню якості управління та прийняттю обґрунтованих рішень у державному секторі.

Перспективні напрями подальших досліджень. Подальші наукові дослідження можуть спрямовуватися на аналіз впливу впровадження міжнародних стандартів обліку на фінансову стійкість і конкурентоспроможність державного сектору України. Окрім того, важливим напрямом є оцінка ефективності та результативності застосування цих стандартів з метою виявлення позитивних аспектів і можливостей для подальшого вдосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Демко І. І., Марущак В. В. Порівняння національних та міжнародних стандартів (положень) бухгалтерського обліку щодо оформлення фінансової звітності підприємств. *РСЕСГЕП*, 15–16 грудня 2022 року. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2022. С. 87–88. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/39916> (дата звернення: 11.02.2024).
2. Дем'янишин В., Костецький В., Дем'янишин В. Модернізація бухгалтерського обліку фінансових ресурсів у державному секторі в умовах реформування системи управління публічними фінансами та зміцнення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Світ фінансів*. 2022. № 4 (73). С. 22–44. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1556/1564> (дата звернення: 10.02.2024).
3. Ісаншина Г. Розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у державному секторі та перспективи їх впровадження в Україні. *Молодий вчений*. 2019. № 1 (65). С. 460–464. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-1-65-106> (дата звернення: 10.02.2024).
4. Лаврова-Манзенко О. О. Особливості впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі. *Стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємств у сучасних умовах господарювання* : зб. тез доп. VII Всеукр. наук.-практ. заоч. конф., м. Черкаси, 17 квітня 2020 р. Черкаси. 2020. С. 106–109. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/id/eprint/5012> (дата звернення: 09.02.2024).
5. Національні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo-gos/nacionalnyue-pologheniya-standarty-1021789.html> (дата звернення: 10.02.2024).
6. Подп'ятнікова А. Мотиваційний механізм державного регулювання транзитного потенціалу України. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2014. Вип 4. С. 120–129. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21S21TN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=dums_2014_4_15 (дата звернення: 10.02.2024).
7. Смірнова І. В. Національні та міжнародні стандарти обліку для державного сектору: особливості застосування. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2018. № 33. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/33/20.pdf> (дата звернення: 10.02.2024).
8. Хорунжак Н. М. Реформування обліку в державному секторі та можливості досягнення його оптимальності. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах інформаційного суспільства* : Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 115-річчю, 09–10 грудня. Київ : КНЕУ, 2021. С. 257–260.
9. Ценклер Н., Вигівська І., Макарович В. Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в державному секторі: міжнародний контекст. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. № 2 (43). С. 75–81. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-75-81](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-75-81) (дата звернення: 11.02.2024).
10. Шутка С. Є., Воляник Г. М., Колінько Н. І. Модернізація обліку в установах державного сектору економіки. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. № 29. С. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32843/rta2663-5240-2022.29.10> (дата звернення: 11.02.2024).

REFERENCES:

1. Demko, I. I. & Marushak, V. V. (2022) Porivnyannya nacionalnih ta mizhnarodnih standartiv (polozhen) buhgalterskogo obliku shodo oformlennya finansovoyi zvitnosti pidpriyemstv [Comparison of national and international accounting standards (provisions) regarding the preparation of financial statements of enterprises]. *RSESGEP – RSESGEP*. 87–88. [in Ukrainian].
2. Dem'yanishin, V., Kosteckij, V., & Dem'yanishin, V. (2022). Modernizaciya buhgalterskogo obliku finansovih resursiv u derzhavnomu sektori v umovah reformuvannya sistemi upravlinnya publichnimi finansami ta zmicnennya finansovoyi bezpeki sub'yektiv gospodaryuvannya [Modernization of accounting of financial resources in the public sector in the context of reforming the public finance management system and strengthening the financial security of economic entities]. *Svit finansiv – The world of finance*. 4 (73), 22–44. [in Ukrainian].
3. Isanshina, G. (2019) Rozvitok mizhnarodnih standartiv buhgalterskogo obliku u derzhavnomu sektori ta perspektivi yih vprovadzhennya v Ukrayini [Development of international accounting standards in the public sector and prospects for their implementation in Ukraine]. *Molodij vchenij – A young scientist*. 1 (65), 460–464. [in Ukrainian].
4. Lavrova-Manzenko, O. O. (2020) Osoblivosti vprovadzhennya mizhnarodnih standartiv buhgalterskogo obliku v derzhavnomu sektori [Peculiarities of implementation of international accounting standards in the public sector]. *Strategichni napryami pidvishennya konkurentosproможnosti pidpriyemstv u suchasniy umovah gospodaryuvannya* : zb. tez dop. VII Vseukr. nauk.-prakt. zaoch. konf.; m. Cherkasi – *Strategic directions of increasing the com-*

petitiveness of enterprises in modern economic conditions: coll. theses add. VII All-Ukrainian science and practice extramural conference, Cherkasy, April 17, 2020. Cherkasy. 106–109. [in Ukrainian].

5. Nacionalni standarti buhgalterskogo obliku dlya derzhavnogo sektoru [National accounting standards for the public sector]. <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo-gos/nacionalnye-pologheniya-standarty-1021789.html> [in Ukrainian].

6. Podp'yatnikova, A. (2014) Motivacijnij mehanizm derzhavnogo regulyuvannya tranzitnoho potencialu Ukrayini [Motivational mechanism of state regulation of transit potential of Ukraine]. *Derzhavne upravlinnya ta misceve samovyaduvannya – State administration and local self-government*. 4. 120–129. [in Ukrainian].

7. Smirnova, I. V. (2018) Nacionalni ta mizhnarodni standarti obliku dlya derzhavnogo sektoru: osoblivosti zas-tosuvannya [National and international accounting standards for the public sector: features of application]. *Naukovi praci Kirovogradskogo nacionalnogo tehnicnogo universitetu. Ekonomichni nauki – Scientific works of the Kirovohrad National Technical University. Economic sciences*. 33. [in Ukrainian].

8. Horunzhak, N. M. (2021) Reformuvannya obliku v derzhavnomu sektori ta mozhlivosti dosyagnennya jogo optimalnosti [Reforming accounting in the public sector and the possibilities of achieving its optimality]. *Oblik, analiz, audit ta opodatkovannya: suchasna paradigma v umovah informacijnogo suspilstva : Zbirnik materialiv VII Mizhnarodnoyi naukovo-praktichnoyi konferenciyi, prisvyachenoyi. Kiyiv : KNEU – Accounting, analysis, audit and taxation: a modern paradigm in the conditions of the information society: Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference dedicated to the 115th anniversary, December 9–10. Kyiv*. 257–260. [in Ukrainian].

9. Cenkler, N., Vigivska, I., & Makarovich, V. (2019) Tendenciyi rozvitku buhgalterskogo obliku v derzhavnomu sektori: mizhnarodnij kontekst [Trends in the development of accounting in the public sector: international context.]. *Problemi teorii ta metodologiyi buhgalterskogo obliku, kontrolyu i analizu – Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis*. 2 (43), 75–81. [in Ukrainian].

10. Shutka, S. Ye., Volyanik, G. M., & Kolinko, N. I. (2022) Modernizaciya obliku v ustanovah derzhavnogo sektoru ekonomiki [Modernization of accounting in institutions of the state sector of the economy]. *Publichne upravlinnya i administruvannya v Ukrayini – Public management and administration in Ukraine*. 29, 53–60. [in Ukrainian].